

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Under de Forhandlinger, der i Rigsdagssamlingen 1908—09 bleve førte om det Lovforslag, som ligger til Grund for Loven om Oprettelse af Husmandsbrug af 30. April 1909, blev det fra flere Sider hævdet, at man i hvert Fald forsøgsvis burde betræde nye Veje for at fremme Oprettelsen af selvstændige Husmandsbrug. I den Betænkning, der blev afgivet af det af Folketinget angaaende Lovforslaget nedsatte Udvalg (Rigsdagstidende 1908—09, Tillæg B., Sp. 817 ff), stillede saaledes forskellige Mindretal Forslag om i Loven at indsætte Bestemmelser om Indførelse af offentligt Fæste og Adgang til Ekspropriation af Jord til Oprettelsen af Husmandsbrug. Udvalgets Flertal kunde imidlertid ikke tiltræde de nævnte Forslag, der antoges at kunne berede Lovforslaget Hindringer, og næppe heller egnede sig til at indføjies som Tillæg til de øvrige Bestemmelser i Lovforslaget, eftersom de hvilede paa Principper, der vare væsentlig forskellige fra Lovforslagets Selvejeprincip, jfr. Loven af 30. April 1909 § 16, 1ste Stykke. Udvalgets Flertal optog derimod en Tanke, der ved Lovforslagets 1ste Behandling i Folketinget blev fremsat af den daværende Landbrugsminister (Folketingstidende 1908—09, Sp. 1552) om eventuelt at henvise Spørgsmaalet om ny Brugs- og Besiddelsesformer til nærmere Undersøgelse og Behandling i en Kommission. I Udvalgets Betænkning hedder det herom:

„Naar Flertallet ikke kan tiltræde de af forskellige Mindretal stillede Ændringsforslag angaaende Ekspropriation og Indførelse af Fæste, saa er det ikke blot fordi vi ikke ønske at berede dette, med ikke ringe Forventninger imødesete Lovforslag Hindringer, men ogsaa fordi vi maa anse det for rettest, at Spørgsmaal om Besiddelsesformen, Ændringer i den nuværende Lovgivning om Ekspropriation i Forening med Landbrugets Kredit- og Beskatningsforhold maa tages under en langt grundigere Overvejelse, end der kan levnes et Udvalg Tid til, men da vi erkende det ønskelige i, at disse Spørgsmaal

tages op til alvorlig og grundig Undersøgelse, saa henstille vi til Regeringen at foranledige, at der nedsættes en Kommission til Overvejelse af disse Spørgsmaal.“

Denne Henstilling fra Udvalgsflertallet tiltraadtes (i alt Fald subsidiært) af samtlige Mindretal.

Da Regeringen erkender, at Spørgsmaalet om en lettere Adgang til at oprette selvstændige mindre Jordbrug fortjener den største Opmærksomhed, særlig efter at det har vist sig, at det er umuligt at efterkomme alle de Andragender om Statslaan, der indgives i Henhold til Loven om Oprettelse af Husmandsbrug af 30. April 1909, fremsætter man foranstaaende Lovforslag om Nedsættelse af en Landbokkommission, bestaaende af 15 Medlemmer, hvoraf 7 udnævnes af Landbrugsministeren, medens 4 Medlemmer skulle vælges efter Forholdstalsvalgmaaden af hvert af Rigsdagens Ting.

Med Hensyn til Kommissionens Opgave foreslaas det i Lovforslagets § 2, at Kommissionen skal overveje følgende Spørgsmaal:

- 1) om en ny Lovgivning vedrørende Landbrugets Kreditforhold;
- 2) om Former for Adgang til Brug af Jord, som er i offentlig Eje;
- 3) om mulige Ændringer i Ekspropriationslovgivningen.

Kommissionens Opgave er formuleret i Tilslutning til den i den ovennævnte Udvalgsbetænkning fremsatte Henstilling. Regeringen har dog ment, at en Undersøgelse af det i Udvalgsbetænkningen fremdragne Spørgsmaal om mulige Ændringer i den gældende Lovgivning om Landbrugets Beskatningsforhold ikke bør paalægges den heromhandlede Kommission, dels fordi Spørgsmaalet om Beskatning af faste Ejendomme vanskelig kan behandles særskilt for Landbrugsjendomme, dels fordi Spørgsmaalet om den kommunale Beskatning af faste Ejendomme for Tiden er under Overvejelse af en af den forrige Regering nedsat Kommission.